מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לאתר מידע מדויק בטקסט מידעי, בטבלה ובגרפים
- להבחין בין השערה לעדות ובין עובדה לדעה
- לכתוב פסקת טיעון מבוססת על מידע מהטקסט

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת הטקסט

1. א – זברת הערבות
2. א – זכר שליט

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הזברה צמחונית ואוכלת בעיקר עשב
2. נכון – כמו טביעת אצבע

חלק ג' – השלימו את המילה

1. חמור
2. נקבות

חלק ד' – מי מוביל את הקבוצה? התאימו

1 – א (זכר שליט בכל משפחה)
2 – ג (אין מנהיג קבוע; שמירה על שטח בעונת ההזדווגות)
3 – ב (נקבה מבוגרת ומנוסה)

חלק ה' – סדר הניסוי עם הזבובים

1. מעלים השערה שהפסים מרחיקים זבובים עוקצים
2. מלבישים סוסים בכיסויים מפוספסים
3. מצלמים כיצד זבובים מנסים לנחות על הסוסים

חלק ו' – כותבים טיעון

1. תשובה טובה כוללת: טענה ברורה בפתיחה, שני נימוקים (למשל שמירה משותפת, הגנה מטורפים, ביטחון במספרים), מילת קישור אחת לפחות, ומשפט סיכום בסוף.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הזברות אוכלות עשב גבוה וקשה והגנו עשב נמוך ורך
- השערת הזבובים; הניסוי הראה שזבובים מתקשים לנחות על פסים
- כל תשובה שמתייחסת לשמירה, הגנה או ביטחון בקבוצה

טיפים להפעלה:

- לפני הכתיבה בחלק 6 כדאי לחזור יחד על הטבלה והגרפים כדי לוודא שהתלמידים בוחרים נימוק מבוסס נתונים
- אפשר לבצע את משימת ההשערה/עדות (חלק מהדף המקורי) בעל פה כהכנה למיון בכיתה
- מומלץ להדגיש את ההבדל בין עובדה לדעה גם בדיונים אחרים בכיתה, לא רק בנושא הזברות

דף תרגול: סוד הפסים – לחיות בעדר

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נלמד על זברות, גנו ובעלי חיים נוספים שחיים בעדר, ונתרגל קריאת טבלה וגרפים, וכן הבחנה בין השערה מדעית לעדות שבודקת אותה.

בנק מילים: נקבות | חמור

1 חלק א' – הבנת הטקסט

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו המין הנפוץ ביותר של זברות?

א) זברת הערבות ב) זברת ההרים ג) זברת גרבי

2. מי מוביל משפחה של זברות?

א) זכר שליט ב) נקבה מבוגרת ג) אין מנהיג

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	זברת הערבות היא בעל חיים טורף.	☐	☐
2	לכל זברה יש דגם פסים ייחודי משלה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה

השלימו את המילה החסרה.

1. הזברה היא קרובת משפחה של הסוס ושל ה_____.

2. בכל משפחה של זברות יש זכר שליט אחד וכמה _____.

4 חלק ד' – מי מוביל את הקבוצה? התאימו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זברת הערבות	___	**א.** זכר שליט בכל משפחה
2. גנו	___	**ב.** נקבה מבוגרת ומנוסה
3. פיל אפריקני	___	**ג.** אין מנהיג קבוע; שמירה על שטח בעונת ההזדווגות

5 חלק ה' – סדר הניסוי עם הזבובים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מלבישים סוסים בכיסויים מפוספסים
☐	מצלמים כיצד זבובים מנסים לנחות על הסוסים
☐	מעלים השערה שהפסים מרחיקים זבובים עוקצים

6 חלק ו' – כותבים טיעון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. האם עדיף לזברה לחיות בעדר גדול, או במשפחה קטנה לבד? כתבו פסקת טיעון של 5-7 שורות עם טענה, שני נימוקים לפחות מהטקסט/טבלה/גרף, מילות קישור וסיכום.

כרטיס יציאה

מדוע לפי הטבלה הזברות והגנו לא מתחרים על אוכל?

מהי ההשערה המדעית החזקה ביותר כיום להסבר הפסים, ואיזו עדות תומכת בה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀